

UZASADNIENIE

W związku z przepisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 506 z późniejszymi zmianami) do zadań własnych gminy należy ochrona dziedzictwa kulturowego, w szczególności w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami. Realizując to zadanie Rada Miasta Rybnika ustaliła w drodze uchwały z dnia 23 lutego 2011 r. zasady udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, a nie stanowiących własności gminy, którą w 2018 r. zmieniono, poszerzając krąg beneficjentów o właścicieli zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków miasta Rybnika.

Przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2067 z późniejszymi zmianami) w artyku 81 ust. 1 dają organowi stanowiącemu gminy możliwość przyznawania dotacji na prace przy zabytkach, ale na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Ochrona i opieka nad zabytkami stanowi jedną ze zbiorowych potrzeb mieszkańców, mającą znaczenie tożsamościowe dla danej społeczności.

Wnioskowana przez Rzymskokatolicką Parafię Matki Bożej Bolesnej w Rybniku dotacja z zakresu ochrony i konserwacji zabytków zostanie przeznaczona na wykonanie prac konserwatorskich przy zabytkowej rzeźbie figuralnej Matki Bożej z Dzieciątkiem, mieszczącej się w niszy fasady kościoła akademickiego pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, położonego na terenie Parku Miejskiego im. Św. Jana Sarkandra. Parafia Matki Bożej Bolesnej posiada na swoim terenie kilka cennych dla miasta zabytków, najwięcej ze wszystkich rybnickich parafii. Figura Matki Bożej z Dzieciątkiem pochodzi z początku XIX wieku i jest wybitnym dziełem sztuki. W całości jest ceramiczna, co ze względu na wielkość rzeźby świadczy o wysokim kunszcie artysty. Pełnoplastyczna rzeźba charakteryzuje się bardzo starannym opracowaniem formy, piękną kompozycją przestrzenną i dbałością o szczegóły. Figura Matki Bożej z Dzieciątkiem została umieszczona w niszy „nowej” fasady kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w związku ze zmianami budowlanymi na terenie miasta jakie miały miejsce na przełomie XVIII/XIX wieku. Powstał wówczas nowy kościół farny pw. Matki Bożej Bolesnej w obrębie zwartej zabudowy miejskiej, niedaleko rynku, a dawny kościół farny, otoczony cmentarzem nieopodal, zmniejszono likwidując nawę i ograniczając obiekt wyłącznie do prezbiterium, które zostało zamknięte od zachodu nową fasadą wbudowaną w łuk tęczy dawnej gotyckiej świątyni. Ze względu na maryjne wezwanie kościoła, w niszy fasady powstałej w ten sposób kaplicy cmentarnej, umieszczono figurę Matki Bożej z Dzieciątkiem.

Wartość artystyczna i historyczna tego dzieła sztuki została ostatnio poświadczona wpisem do rejestru zabytków ruchomych Województwa Śląskiego, i dzięki temu oficjalnemu uznaniu za zabytek, można procedować uchwałę o przyznaniu dotacji na prace konserwatorskie. Rzeźba była przedmiotem konserwacji w 1993 r., ale obecnie, po dość długim czasie od ostatniej konserwacji, ze względu na niekorzystne oddziaływanie warunków atmosferycznych oraz czynniki mechaniczne, potrzebne jest wykonanie szeregu prac oczyszczających, zabezpieczających, odtworzenie złoceń na bordiurach szat obu postaci, a przede wszystkim odtworzenie bardzo widocznych i niekorzystnych dla odbioru rzeźby ubytków, tj. brakujących dłoni małego Jezusa. Technologia prac konserwatorskich w odniesieniu do rzeźby ceramicznej zakłada wykonywanie części prac odtworzeniowych i zabezpieczających (m.in. angobowanie) w warunkach pracowni konserwatorskiej.

Wykonanie prac konserwatorskich figury Matki Bożej z Dzieciątkiem z fasady kościoła akademickiego ma na celu uratowanie cennego elementu dziedzictwa materialnego miasta Rybnika, stąd konieczność podjęcia uchwały przyznającej Rzymskokatolickiej Parafii Matki Bożej Bolesnej w Rybniku dotacji z budżetu miasta Rybnika na prace konserwatorskie przy zabytku w wysokości 35 000 złotych.